

Prezydent
Rzeczypospolitej Polskiej

Warszawa, 9 września 2000 roku

Do uczestników i organizatorów
V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego

Drodzy Reprezentanci Parlamentu Krajoznawstwa Polskiego,
Szanowni Państwo,
Przyjaciele,

Nie jest sprawą przypadku, że Wasz Kongres debatuje w tym miejscu i w tym czasie. To tutaj, nad brzegami Gopla i Jeziora Lednickiego, z piastowskiego gniazda - zaczęła się Polska. Wasze spotkanie przypada w momencie, kiedy Polacy bogatsi o 10 wieków zmagają z historią, z nadzieją patrzą ku przyszłości. Skłaniamy się do refleksji nad dziejami, namysłu nad tym, co udało się osiągnąć a co znajduje się jeszcze przed nami.

Wielkopolanin Karol Libelt pisał, że Ojczyzna to ziemia, na której mieszkamy, z całą różnorodnością okolic, z klimatem, niebem, powietrzem i wodą. Jest nią niepowtarzalna w swym charakterze kraina przodków, własne państwo ze wszystkimi swobodami, dzięki którym czujemy się u siebie. Miał po stokroć rację, kiedy głosił, że rozwijanie przez kolejne pokolenia umiłowania ziemi ojczystej to jedna z najważniejszych powinności społecznych.

W tę właśnie tradycję wpisuje się działalność Waszej organizacji. Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze obchodzi złote gody. Wasz dorobek, o którym będziecie dyskutować na Kongresie, wykracza poza ramy półwiecza. Jesteście dziedzicami spuścizny wielu pasjonatów turystyki. Od blisko połowy ubiegłego wieku powstawało dzieło, z którego możemy być dumni wobec samych siebie i innych narodów.

To Wasi poprzednicy i Wy, Drodzy Państwo, zbudowaliście fenomen naszego ruchu turystyczno-krajoznawczego. Dzięki Waszym staraniom po wszystkich zakątkach Polski wędrują, cieszą się życiem i tworzą jego niezwykłość, ludzie zakochani w urodzie polskiej ziemi. Dzisiaj, kiedy turystyka traktowana jest jako gałąź gospodarki narodowej, pamiętacie o jej korzeniach. Pozostajecie wierni jej społecznemu przesłaniu. Jesteście orędownikami poznawania kraju jako wartości, która czyni człowieka lepszym, zbliża do drugiego człowieka, ofiaruje mu dar życzliwości, przyjaźni i koleżeństwa.

Przyjmijcie, proszę, najserdeczniejsze gratulacje i życzenia owocnych obrad. Niech doświadczenia pomogą nakreślić Wam ambitne perspektywy działań u progu nowego milenium, w przeddzień zbliżającego się XXI wieku.

Pozdrawiam wszystkich zebranych i życzę polskiemu krajoznawstwu powodzenia na szlakach jutra.

Aleksander Kwaśniewski

Aleksander Kwaśniewski

**Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej**

Warszawa, 5 września 2000 r.

Pan
Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego

Warszawa

Szanowny Panie Prezesie

Dziękuję władzom naczelnym PTTK za zaproszenie na V Kongres Krajoznawstwa Polskiego obradujący w tym roku pod hasłem: "Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Ze względu na planowane posiedzenie Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej, nie będę mógł w nim uczestniczyć. Tą drogą przekazuję pozdrowienia delegatom na Kongres - reprezentantom polskiego krajoznawstwa.

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze poprzez swoje wieloletnie działania związane z popularyzacją idei poznania kraju ojczystego, ochroną przyrody, zabytków i krajobrazu przyczyniało się do umacniania polskości. Jestem pełen uznania dla osiągnięć PTTK w promowaniu krajoznawstwa i turystyki kwalifikowanej. Życzę, by dalsze przedsięwzięcia na rzecz utrwalania i pomnażania zasobów kultury i przyrody służyły promocji Polski, w kraju i za granicą, jako regionu atrakcyjnego turystycznie. Wiem, że działalność Towarzystwa w dużej mierze opiera się na pasji uprawiania turystyki i społecznym zaangażowaniu jego członków. Obrady Kongresu stwarzają dobrą okazję do podsumowań: określenia miejsca i znaczenia krajoznawstwa i turystyki w Polsce, a także szans i możliwości rozwoju

Życzę Uczestnikom V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego owocnych obrad oraz wszelkiej pomyślności w realizacji zamierzeń ważnych dla krajoznawstwa i turystyki kwalifikowanej, ważnych dla misji organizacji oraz jej członków.

Maciej Płażyński

MINISTER GOSPODARKI

Warszawa, 2000-09-07

DT-1/AGJ/ 3079 /2000

Pan
Prof. dr hab. Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno – Krajoznawczego

Szanowny Panie Prezencie, Szanowni Uczestnicy Kongresu

W imieniu Wiceprezesa Rady Ministrów, Ministra Gospodarki p. Janusza Steinhoffa i swoim własnym przesyłam Panu Prezesowi, organizatorom i uczestnikom V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego serdeczne życzenia owocnych obrad.

Pragnę zapewnić o naszym szacunku dla społecznej działalności w realizacji zadań państwowych dla turystyki i wielkiej roli jaką spełnia w tym zakresie Polskie Towarzystwo Turystyczno – Krajoznawcze, najstarsze i najliczniejsze towarzystwo turystyczne w kraju.

Wysoko cenimy dorobek krajoznawstwa polskiego, zapewniający poznawanie piękna Ojczyzny, poszanowanie i popularyzację wartości przyrodniczych, kulturowych i historycznych, działalność polegającą na uczeniu i wychowywaniu we wrażliwości i szacunku dla człowieka i miłości do swojego kraju.

Pięknie to zostało ujęte jako hasło nadane V Kongresowi "Krajoznawstwo źródłem tożsamości narodowej". Symbolicznym jest również wybór miejsca w kraju gdzie obecny Kongres odbywa się: Gniezno - kolebka naszej narodowej historii szczególnie na przełomie tysięcy lat powinno zwracać uwagę na ojczyście wartości.

Na ręce Pana Prezesa przekazuję uczestnikom Kongresu, krajoznawcom, sympatykom, całemu Polskiemu Towarzystwu Turystyczno – Krajoznawczemu najlepsze życzenia dalszej owocnej działalności w krajoznawstwie i turystyce.

Życzę aby w wypracowanym na V Kongresie przesłaniu znalazły się propagowane przez krajoznawców treści zawierające całą duchową i społeczną sferę działalności.

z wyrazami głębokiego szacunku

MINISTER
z up.

Tadeusz Donocik
Podsekretarz Stanu

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**

**Szanowne Panie, Szanowni Panowie
Drodzy Delegaci i Goście
V-go Kongresu Krajoznawstwa Polskiego**

Serdeczną myślą łączę się ze wszystkimi uczestnikami V Kongresu Krajoznawstwa Polskiego, wszystkich Państwa gorąco pozdrawiam, zarówno w imieniu własnym jak i całego kierownictwa Ministerstwa Edukacji Narodowej.

Pragnę abyście Państwo mieli świadomość, iż w pełni doceniamy wychowawczą i edukacyjną rolę krajoznawstwa. Krajoznawstwo oraz edukacja regionalna i dziedzictwo kulturowe w regionie na stałe wpisały się w programy edukacyjne zreformowanej szkoły.

Młode pokolenie zadaje podstawowe pytania: „Skąd pochodzimy?“, „Kim jesteśmy?“. Jest to dla nas sygnałem, że młodzież pragnie i potrzebuje silnego związku z otoczeniem, w którym wzrasta. Każdy człowiek buduje poczucie własnej godności tym większe im bardziej odczuwa związki przynależności do swojej grupy, środowiska, społeczeństwa. Krajoznawstwo jest tą dziedziną wiedzy i życia, która określa mocne i stabilne podstawy ludzkiej egzystencji.

W nowym modelu oświatowym i wychowawczym dążymy do zachowania tradycyjnego kanonu polskiego, chcemy pielęgnować narodowy dorobek kulturalny. Wartości staropolskie, oświeceniowe, romantyczne nie mogą być przesłaniane kulturą masową. Pragniemy wyróżnić naszą tożsamość w przestrzeni europejskiej, nadać jej nasz niepowtarzalny, polski charakter.

Nawiązując do proklamowanej na początku września br. *Karty Powinności Człowieka* pragnę podkreślić, że wypełnianie powinności nie może wynikać z przymusu, lecz z impulsu moralnego odwołującego się do poczucia solidarności ze wszystkim, co współtworzy dobro tego świata. Wychowanie młodego pokolenia w duchu umiłowania ojczystego kraju jest naszą powinnością. Niech ten obowiązek będzie dla nas radością.

Warszawa, 2000.09.08

Prof. dr hab. inż. Edmund Wittbrodt

**GENERALNY
KONSERWATOR ZABYTKÓW
DA/PSPTTK\272\2000**

Warszawa, dn. 4 września 2000 r.

ul. Ksawerów 13
02-656 Warszawa
tel. 848 53 53 fax
848 13 19
848 10 48
646 05 13
646 05 27

**Szanowny Pan
Janusz Zdebski
Prezes Zarządu Głównego
Polskiego Towarzystwa
Turystyczno-Krajoznawczego
ul. Senatorska 11
00-075 Warszawa**

Janusz Zdebski

Uprzejmie dziękuję za zaproszenie mnie do udziału w V Kongresie Krajoznawstwa Polskiego. Uczestnictwo w Kongresie wybitnego grona specjalistów z pewnością wpłynie na jego wysoki poziom merytoryczny, co powoduje, iż z tym większą przykrością muszę poinformować Państwa o niemożności wzięcia przeze mnie w nim udziału. Pragnę jednak wyrazić swe głębokie przekonanie o wyjątkowej wadze działalności Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, które przez ostatnie 50 lat rozbudzało zainteresowanie narodowym dziedzictwem kultury. Społecznie ugruntowana potrzeba obcowania z polską przyrodą i polskimi zabytkami jest jednym z filarów skutecznego funkcjonowania kierowanej przeze mnie służby. Działalność Państwa wpływa na utrwalanie postaw obywatelskich wobec wciąż licznych zagrożeń dla zabytków oraz zrozumienia dla całokształtu działań podejmowanych przez Służbę Ochrony Zabytków. Celem tych poczynań jest ochrona dziedzictwa kultury.

Życząc owocnych obrad i kontynuowania wytrwałej pracy dla kształtowania społecznej świadomości wagi dziedzictwa narodowego,

pozostał i wypracował unieśmierniony namier

ZASTĘPCA GENERALNEGO KONSERWATORA ZABYTKÓW

[Signature]
dr Marek Rubnikowicz